ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»

Факультет суспільних і прикладних наук

Кафедра архітектури та будівництва
Кафедра інформаційних технологій

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з методичної роботи
_____ Ярослав ШТАНЬКО
"30" 08 2024 р.

БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Галузь знань:	12 Інформаційні технології
Спеціальність:	121 Інженерія програмного забезпечення
Освітньо-професійна програма:	"Розробка та тестування програмного забезпечення"
Освітній рівень:	перший (бакалаврський)
Статус дисципліни:	обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання:	українська

Івано-Франківськ
2024

Розробники:

к.т.н., професор кафедри архітектури
та будівництва Василь КАСІЯНЧУК

ст. викл. Руслан ЖИРАК

ЗАТВЕРДЖЕНО:

на засіданні кафедри архітектури та будівництва
протокол № 1 від 28 серпня 2024 р.
В. о. завідувача кафедри Юрій ОГОНЬОК

УЗГОДЖЕНО:

Гарант ОПП Олександр ІВАНОВ

СХВАЛЕНО:

на засіданні Науково-методичної ради, протокол № 1 від 3008 2024 р.

e-mail	vasyl.kasiianchuk@ukd.edu.ua ruslan.zhyrak@ukd.edu.ua
Номер аудиторії чи кафедри	Кафедра архітектури та будівнивництва або ауд. 507
Посилання на сайт	Руслан ЖИРАК Василь КАСІЯНЧУК
Сторінка курсу в СДО	Безпека життєдіяльності

ВСТУП

Анотація навчальної дисципліни «Безпека життєдіяльності»

Метою викладання навчальної дисципліни «**Безпека життєдіяльності**» є формування у студентів компетентностей, які сприяють чіткому розумінню небезпечних і шкідливих чинників у ситуаціях, що виникають у середовищі проживання, навчання і праці людини; вміння вирішення завдань по організації і створенню безпечних умов праці на виробництві.

Навчальна дисципліна спрямована на вивчення змісту, структури і взаємозв'язку життєдіяльності людини із середовищем її перебування, визначення чинників причин і параметрів, що призводять до різного роду небезпек. Підвищення рівня компетентності і розумінні законів та інших нормативно-правових документів, чинну галузеву нормативно-технічну документацію, засоби охорони праці для збереження життя, здоров'я, та працездатності людей при виконанні ними трудових обов'язків.

Для досягнення мети поставлені такі основні ***завдання*:**

- визначення принципів і способів захисту людей в умовах ймовірного виникнення небезпек різного походження;
- прищеплення практичних навичок щодо забезпечення життєдіяльності людини при виникнення небезпек;
- ознайомлення студентів з законодавчими документами, нормативно-правовими і нормативно-технічними документами з питань охорони праці та захисту працюючих.

Результати навчання:

Згідно з вимогами освітньо-професійних та освітньо-кваліфікаційних програм студенти повинні **знати:**

- основні поняття, визначення та терміни БЖД;
- джерела небезпеки та їх класифікацію;
- характеристики середовища проживання людини;
- небезпеки середовища та наслідки їх негативних дій;
- правила гігієни;
- технології виробництва і продукцію лікувально-профілактичного харчування;
- засоби і методи підвищення безпеки і екологічності технічних засобів і процесів;
- засоби захисту населення від вражаючих факторів, аварій, катастроф, стихійного лиха;
- основи стійкої роботи об'єктів у надзвичайних ситуаціях та організації проведення рятувальних робіт;
- основні поняття в галузі охорони праці;
- законодавчі на нормативно правові акти про охорону праці;

систему управління охороною праці та організацію державного нагляду і громадського контролю;

- організацію пожежної безпеки щодо профілактики і ліквідації пожеж і вибухів, зниження їх негативних наслідків;
- систему навчання та інструктаж з охорони праці.

Вміти:

- ідентифікувати потенційні небезпеки, тобто розпізнавати їх вид, визначити просторові та часові координати, величину та ймовірність їх прояву;
- практично здійснювати заходи щодо підвищення безпеки і екологічності технічних засобів і технологічних процесів;
- здійснювати заходи щодо самозахисту і захисту виробничого персоналу, населення від наслідків аварій , катастроф, стихійного лиха;
- оцінювати радіаційну, хімічну, біологічну ситуацію і ситуацію, яка може виникнути під час стихійного лиха та аварій, приймати відповідні рішення;
- визначити вимоги нормативно – правових актів з охорони праці в межах обов'язків фахівця кваліфікаційного рівня «бакалавр»;
- проводити навчання та інструктажі з охорони праці працюючих;
- організовувати високопродуктивну безпечну та нешкідливу працю на конкретному об'єкті, робочому місці, впроваджувати лікувально-профілактичні заходи.
- застосовувати отримані теоретичні знання в повсякденній практичній діяльності щодо забезпечення вимог охорони праці для працюючих.

Професійні компетентності та результати навчання, яких набувають здобувачі внаслідок вивчення навчальної дисципліни «Безпека життєдіяльності» (шифри та зміст компетентностей та програмних результатів вказані відповідно до освітньої програми "Розробка та тестування програмного забезпечення", введеної в дію ЗВО "Університет Короля Данила" 01.09.2024 року Наказ №24/од)

Шифр та назва компетентності	Шифр та назва програмних результатів навчання
ЗК9. Прагнення до збереження навколишнього середовища. ФК9. Здатність оцінювати і враховувати економічні, соціальні, технологічні та екологічні чинники,	ПРН25. Знати основи захисту працівників від технологічних катастроф, аварій та військових дій, вміти здійснювати моніторинг відповідності умов праці нормам безпеки життєдіяльності та

що впливають на сферу професійної діяльності.	збереження навколишнього середовища.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс	I		
Семестр	I		
Кількість кредитів ЄКТС	3		
Аудиторні навчальні заняття		**денна форма**	**заочна форма**
	Лекції	**28 год.**	**6 год.**
	семінари	**14 год.**	**2 год.**
Самостійна робота		**48 год.**	**82 год.**
Форма підсумкового контролю		**Залік (1 год.)**	

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни:

Пререквізити	Постреквізити
	Навчальна практика

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Перелік тем лекційного матеріалу

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ № 1.

Тема 1. АКТУАЛЬНІСТЬ І ЗАВДАННЯ КУРСУ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ (2 год.)

Актуальність і завдання курсу БЖД. Поняття небезпеки, небезпечних ситуацій. Класифікація небезпек. Класифікація небезпек. Характеристика небезпечних та шкідливих факторів. Ризик, як оцінка небезпек. Ризик, як оцінка небезпек. Ергономічні основи БЖД. Психологічні основи БЖД.

Завдання для самостійної роботи: ***Концепція сталого розвитку. Моделі життєдіяльності людини (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 15, 16, 17, 22, 24, 28).***

Тема 2. ЗАКОНОДАВЧА БАЗА БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ (2 год.)

Законодавча та нормативна база БЖД в Україні. Закон України «Про охорону праці». Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення». Закон України «Про дорожній рух». Закон України «Про захист людини від впливу іонізуючих випромінювань». Закон України «Про охорону навколишнього середовища». Кодекс цивільного захисту України.
Завдання для самостійної роботи: ***Конституційні основи гарантування особистої безпеки. Законодавчі та нормативні документи з безпеки життєдіяльності та охорони праці (1, 4, 5, 12, 14, 15, 16, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31).***

Тема 3. ЗБЕРЕЖЕННЯ ЖИТТЯ ЛЮДИНИ В УМОВАХ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ ПРИРОДНОГО ПОХОДЖЕННЯ (2 год.)
Поняття про надзвичайні ситуації. Їх класифікація. Поняття природних надзвичайних ситуацій. Класифікація стихійних лих. Загальний план боротьби зі стихійними лихами. Поняття природних надзвичайних ситуацій. Класифікація стихійних лих. Загальний план боротьби зі стихійними лихами. Землетруси та захист від них. Повені і боротьба з ними. Урагани і захист населення від них.
Завдання для самостійної роботи: ***Природне та антропогенне середовища. Вплив антропогенної діяльності на природне середовище. Природні екологічні фактори та їх вплив на безпеку життєдіяльності людини (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 15, 16, 17, 21, 24, 29).***

Тема 4 ПОНЯТТЯ ПРО ЕКОЛОГІЧНУ БЕЗПЕКУ (2год)
Поняття про екологічну безпеку. Екологічні закони та головні принципи екологічної безпеки. Екологічні стани. Глобальні екологічні проблеми сучасності. Екологічна ситуація в Україні та можливий характер катастроф.
Завдання для самостійної роботи: ***Державна система екологічної безпеки України. Система екологічних стандартів та норм в Україні. Охорона природи в Україні (1, 4, 5, 8, 9, 15, 16, 21, 24, 29).***

Тема 5. ПОЖЕЖІ І ПОЖЕЖНА БЕЗПЕКА (2 год.)
Основи теорії горіння. Пожежі і пожежна безпека. Техніка гасіння пожежі. Класифікація пожеж. Засоби гасіння пожежі. Основні способи рятування людей на пожежах.
Завдання для самостійної роботи: ***Основні причини виникнення пожеж. Правила пожежної безпеки в Україні (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 15, 16, 18, 20, 21).***

Тема 6. БЕЗПЕКА ЛЮДИНИ В ДОРОЖНЬОМУ РУСІ (2 год.)

Загальні принципи безпеки на дорогах. Обов'язки та права пішоходів. Обов'язки та права пасажирів.
Завдання для самостійної роботи: ***Правила дорожнього руху в Україні. Закон України "Про дорожній рух". Основні причини дорожньо-транспортних пригод (1, 4, 5, 7, 11, 14, 16, 21).***

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ № 2.

Тема 7. ТЕРОРИЗМ. СПІВРОБІТНИЦТВО ДЕРЖАВ У БОРОТЬБІ З НИМ (2 год.)

Види тероризму. Мотиви і наслідки тероризму. Боротьба з тероризмом в Україні та міжнародному масштабі. Війна в Україні.
Завдання для самостійної роботи: ***Женевські та Гаазькі конвенції як складові міжнародного гуманітарного права. Закон України "Про боротьбу з тероризмом". Антитерористична операція та операція об'єднаних сил в Україні (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 14, 15, 16, 21, 22, 23, 27, 28, 31).***

Тема 8. ІНДИВІДУАЛЬНІ ТА КОЛЕКТИВНІ ЗАСОБИ ЗАХИСТУ (2 год)

Засоби захисту органів дихання. Засоби захисту шкіри. Медичні індивідуальні засоби захисту. Прилади радіаційної розвідки та дозиметричного контролю. Укриття простішого типу. Протирадіаційні укриття. Сховища цивільної оборони. Правила перебування в захисній споруді.
Завдання для самостійної роботи: ***Норми радіаційної безпеки. Нормативні вимоги до об'єктів цивільного захисту населення (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 20, 21, 26, 31).***

Тема 9. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ ОБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ (2 год)

Організаційно-управлінські заходи запобігання й усунення надзвичайної ситуації на об'єкті. Експлуатація та утримання захисних споруд. Дії робітників і службовців під час сигналу «Повітряна тривога» і інших попереджувальних сигналів.
Завдання для самостійної роботи: ***Правовий режим воєнного стану: заборони та обмеження (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 20, 21, 28, 30, 31).***

Тема 10. ОРГАНІЗАЦІЯ РОБІТ ПО ЛІКВІДАЦІЇ НАСЛІДКІВ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ В РАЙОНАХ ЛИХА (2 год)

Особливості проведення деяких невідкладних робіт в районах лиха. Обеззаражування споруд, техніки, предметів та спеціальна обробка людей. Обеззараження продовольчих та непродовольчих товарів.
Завдання для самостійної роботи: ***Заходи щодо запобігання надзвичайним ситуаціям та захисту населення і територій від них. Організація евакуації населення в надзвичайних ситуаціях (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 14, 15, 16, 17, 20, 21, 26, 28, 29).***

Тема 11. НАДАННЯ ПЕРШОЇ ДОМЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ ПРИ УРАЖЕННЯХ І ТРАВМАХ (2 год).
Домедична допомога при втраті свідомості. Надання медичної допомоги при масивних кровотечах та відсутності дихання. Допомога при переломах, вивихах, забоях.
Завдання для самостійної роботи: ***Травми (ушкодження), їхні типи. Травматичний шок. Послідовність дій з домедичної допомоги у разі травм. Методи та способи накладання пов'язок. Отруєння та його види (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 20, 21, 26).***

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ № 3.

Тема 12. ОСНОВИ ФІЗІОЛОГІЇ, ГІГІЄНИ ПРАЦІ ТА ВИРОБНИЧОЇ САНІТАРІЇ (2 год.)
Поняття та основні завдання гігієни праці та виробничої санітарії. Фактори трудової діяльності та умови праці. Втома і стомлення, їх причини та психофізіологічні механізми. Мікроклімат. Санітарно-гігієнічні параметри виробничого середовища. Освітлення виробничих приміщень. Основні положення ергономіки.
Завдання для самостійної роботи: ***Охорона праці та збереження здоров'я працівників з урахуванням особливостей професійної діяльності. Вплив умов праці на працездатність людини та обґрунтування заходів щодо оздоровлення умов праці (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 20, 21, 26, 30).***

Тема 13. ОСНОВИ ЕКОЛОГІЇ ЛЮДИНИ (2 год).
Поняття про здоров'я. Види здоров'я. Здоровий спосіб життя. Шкідливі звички та їх вплив на здоров'я людини.
Завдання для самостійної роботи: ***Складові здорового способу життя. Кібербезпека та особиста безпека у цифровому просторі (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 20, 21, 22, 25, 26, 30).***

Тема 14. РАЦІОНАЛЬНЕ, ЗДОРОВЕ ТА ЛІКУВАЛЬНО–ПРОФІЛАКТИЧНЕ ХАРЧУВАННЯ (2 год.)

Раціональне харчування. Здорове харчування. Лікувально-профілактичне харчування

Завдання для самостійної роботи: ***Харчовий раціон і поживна цінність продуктів харчування. Дієти, види дієт (1, 5, 11, 14, 17, 26).***

Зміст семінарських занять

Тема 1. Поняття про безпеку життєдіяльності. Класифікація небезпек і характеристика одного із видів небезпек за вибором. Ризики та небезпеки обраної професії (На основі теоретичного матеріалу лекції № 1 та № 3, здобувачі мають підготувати відповіді у формі презентацій на наступні питання: 1. Актуальність і завдання курсу БЖД. 2. Поняття небезпеки, небезпечних ситуацій. 3. Класифікація небезпек і характеристика одного із видів небезпек за вибором. 4. Ризики та небезпеки обраної професії

Завдання для самостійної роботи: ***Шкідливі та небезпечні фактори, їх види та характеристика (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 15, 16, 17, 22, 24, 28).***

Тема 2. Законодавча база БЖД. Відповідальність за порушення законодавства в сфері БЖД. Цивільний захист населення.

(На основі теоретичного матеріалу лекції № 2, здобувачі мають підготувати відповіді у формі презентацій на наступні питання: 1. Законодавча база БЖД. 2. Відповідальність за порушення законодавства в сфері БЖД. 3. Стан об'єктів цивільного захисту за місцем проживання здобувачів.

Завдання для самостійної роботи: ***Нормативно-правове забезпечення та організаційно-функціональна структура системи захисту населення у надзвичайних ситуаціях. (1, 4, 5, 12, 14, 15, 16, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31).***

Тема 3. Екологічна безпека України. Власні способи вирішення екологічних проблем.

(На основі теоретичного матеріалу лекції № 4, здобувачі мають підготувати відповіді у формі презентацій на наступні питання: 1. Поняття про екологічну безпеку. 2. Екологічні закони, стани та головні принципи екологічної безпеки. 3.Глобальні екологічні проблеми сучасності. 4. Екологічна ситуація в Україні та можливий характер катастроф. 5. Власні способи вирішення екологічних проблем.

Завдання для самостійної роботи: ***Об'єкти природно-заповідного фонду України. Збереження біорізноманіття. Червона книга України. (1, 4, 5, 8, 9, 15, 16, 21, 24, 29).***

Тема 4. Пожежі і пожежна безпека. Безпека людини в дорожньому русі.

(На основі теоретичного матеріалу лекцій № 5 та № 6, здобувачі мають підготувати відповіді у формі презентацій на наступні питання: 1. Пожежі і пожежна безпека. 2. Класифікація пожеж. 3. Засоби гасіння пожежі. 4.Евакуація людей під час пожежі. 5. Безпека людини в дорожньому русі. Правила дорожнього руху.

Завдання для самостійної роботи: ***Пожежонебезпечні речовини. Способи і засоби пожежогасіння. Дії людини під час пожежі. Головні причини виникнення ДТП. (11, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 1415, 16, 18, 20, 21).***

Тема 5. Тероризм. Війна в Україні. Індивідуальні і колективні засоби захисту. Особливості організації робіт об'єктів господарювання в умовах воєнного стану.

(На основі теоретичного матеріалу лекцій № 7-9, здобувачі мають підготувати відповіді у формі презентацій на наступні питання: 1. Соціально-політичні конфлікти. Надзвичайні ситуації воєнного характеру та захист від них. 2. Тероризм. Види тероризму. Співробітництво держав у боротьбі з тероризмом. 3. Вплив інформаційного чинника на безпеку суспільства. Маніпулювання людською свідомістю. 4. Індивідуальні і колективні засоби захисту населення. 5. Особливості організації робіт об'єктів господарювання в умовах воєнного стану.

Завдання для самостійної роботи: ***Загальні закономірності виникнення соціальних та політичних небезпек. Конфлікти. Види конфліктів. Заходи запобігання конфліктним ситуаціям. Правовий режим воєнного стану. (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 14, 15, 16, 21, 22, 23, 26, 27, 28, 31).***

Тема 6. Організація робіт по ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій в районах лиха. Надання першої домедичної допомоги при ураженнях і травмах.

(На основі теоретичного матеріалу лекцій № 10-11, здобувачі мають підготувати відповіді у формі презентацій на наступні питання: 1. Організація робіт по ліквідації наслідків НС в районах лиха. 2. Правила поведінки населення в умовах НС. 3. Організація життєзабезпечення населення під час НС. 4. Загальне поняття про евакуацію та забезпечення евакуаційних заходів. 5. Загальні принципи надання першої домедичної допомоги при ураженнях та травмах.

Завдання для самостійної роботи: ***План евакуації на випадок НС. Домедична допомога у разі радіаційного ураження. Хімічна та біологічна зброя. Домедична допомога у разі ураження сильнодіючими***

отруйними речовинами. (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 14, 15, 16, 17, 20, 21, 26, 28, 29)

Тема 7. Основи фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії. Основи екології людини. Раціональне, здорове та лікувально-профілактичне харчування.

(На основі теоретичного матеріалу лекцій № 12-14, здобувачі мають підготувати відповіді у формі презентацій на наступні питання: 1. Поняття та основні завдання гігієни праці та виробничої санітарії. 2. Фактори трудової діяльності та умови праці. 3. Втома і стомлення, їх причини та психофізіологічні механізми. 4. Мікроклімат. Санітарно-гігієнічні параметри середовища. 5. Поняття про здоров'я. Види здоров'я. 6. Здоровий спосіб життя. Шкідливі звички та їх вплив на здоров'я людини. 7. Раціональне, здорове, лікувально-профілактичне харчування.

Завдання для самостійної роботи: ***Вплив способу життя на стан здоров'я людини. Санітарно-гігієнічна оцінка харчових продуктів. Особливості харчування залежно від видів професійної .діяльності. Вітаміни. Макро- та мікроелементи. Біологічно-активні добавки. (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 20, 21, 26, 30).***

Зміст самостійної роботи студентів
Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни
«*Безпека життєдіяльності*»

Найменування видів робіт	**Розподіл годин**	
	денна форма	**заочна форма**
Самостійна робота, год, у т.ч.:	48	82
Опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	10	22
Підготовка до практичних занять та контрольних заходів	5	10
Підготовка звітів з практичних робіт	5	10
Підготовка до поточного контролю	10	10
Опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	18	30

ПОЛІТИКА КУРСУ

1) щодо системи поточного і підсумкового контролю

Організація поточного та підсумкового семестрового контролю знань студентів, проведення практик та атестації, переведення показників академічної успішності за 100-бальною шкалою в систему оцінок за національною шкалою здійснюється згідно з "Положенням про систему поточного і підсумкового контролю, оцінювання знань та визначення рейтингу здобувачів освіти". Ознайомитись з документом можна за покликанням.

2) щодо оскарження результатів контрольних заходів

Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження оцінки з дисципліни отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до «Положення про політику та врегулювання конфліктних ситуацій». Ознайомитись з документом можна за покликанням.

3) щодо відпрацювання пропущених занять

Згідно "Положення про організацію освітнього процесу" здобувач допускається до семестрового контролю з ***Безпеки життєдіяльності у формі диференційованого заліку, якщо він виконав усі види робіт, передбачені на семестр навчальним планом та силабусом, підтвердив опанування на мінімальному рівні результатів навчання (отримав ≥35 бали), відпрацював визначені індивідуальним навчальним планом всі лекційні та семінарські заняття, на яких він був відсутній. Ознайомитись з документом можна за*** *покликанням.*

4) щодо дотримання академічної доброчесності

"Положення про академічну доброчесність" закріплює моральні принципи, норми та правила етичної поведінки, позитивного, сприятливого, доброчесного освітнього і наукового середовища, професійної діяльності та професійного спілкування спільноти Університету, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання. Ознайомитись з документом можна за покликанням.

5) щодо використання штучного інтелекту

"Положення про академічну доброчесність" визначає політику щодо використання технічних засобів на основі штучного інтелекту в освітньому процесі. Ознайомитись з документом можна за покликанням. "Положення про систему запобігання та виявлення

академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації та фальсифікації академічних творів" містить рекомендації щодо використання в академічних текстах генераторів на основі штучного інтелекту. Ознайомитись з документом можна за покликанням.

6) щодо використання технічних засобів в аудиторії та правила комунікації

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та семінарських занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). На гаджетах повинен бути активований режим «без звуку» до початку заняття. Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо, окрім виробничої необхідності. Під час виконання заходів контролю використання гаджетів заборонено (за винятком, коли це передбачено умовами його проведення). У разі порушення цієї заборони результат анульовується без права перескладання.
Комунікація відбувається через електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle.

7) щодо зарахування результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти

Процедури визнання результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти визначаються «Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти». Ознайомитись з документом можна за покликанням.

Під час вивчення навчальної дисципліни "Безпека життєдіяльності" студентам надається можливість перерахування неформальної освіти. До прикладу, із запропонованого переліку можна пройти сертифіковані (безкоштовні) курси на освітніх платформах, відтак сертифікат, який отримали під час навчання, – є підтвердженням засвоєння студентом окремих тем, що включені у зміст дисципліни.

№ п/п	Перелік сертифікованих (безкоштовних) онлайн-курсів	Перелік тем, які можуть бути перераховані (за умови наявності сертифіката на ім'я та прізвище студента/студентки)
1.	Безпека життєдіяльності під час війни	• "**ТЕРОРИЗМ. СПІВРОБІТНИЦТВО ДЕРЖАВ У БОРОТЬБІ З НИМ**" • "**ІНДИВІДУАЛЬНІ ТА КОЛЕКТИВНІ ЗАСОБИ ЗАХИСТУ**" • "**ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ ОБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ**"

		• “**НАДАННЯ ПЕРШОЇ ДОМЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ ПРИ УРАЖЕННЯХ І ТРАВМАХ**”
2.	Цивільна оборона та захист у надзвичайних ситуаціях	• **“АКТУАЛЬНІСТЬ І ЗАВДАННЯ КУРСУ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ”** • **“ЗБЕРЕЖЕННЯ ЖИТТЯ ЛЮДИНИ В УМОВАХ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ ПРИРОДНОГО ПОХОДЖЕННЯ”** • “**ТЕРОРИЗМ. СПІВРОБІТНИЦТВО ДЕРЖАВ У БОРОТЬБІ З НИМ**” • “**ІНДИВІДУАЛЬНІ ТА КОЛЕКТИВНІ ЗАСОБИ ЗАХИСТУ**” • “**ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ ОБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ**” • “**НАДАННЯ ПЕРШОЇ ДОМЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ ПРИ УРАЖЕННЯХ І ТРАВМАХ**”
3.	Безпечність харчових продуктів: сучасне законодавство, сумлінний виробник, відповідальний споживач	• “**ОСНОВИ ЕКОЛОГІЇ ЛЮДИНИ**” • **“РАЦІОНАЛЬНЕ, ЗДОРОВЕ ТА ЛІКУВАЛЬНО–ПРОФІЛАКТИЧНЕ ХАРЧУВАННЯ”**

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При вивченні дисципліни застосовується комплекс методів для організації навчання студентів з метою розвитку їх логічного та абстрактного мислення, творчих здібностей, підвищення мотивації до навчання та формування особистості майбутнього фахівця.

Програмний результат навчання	**Метод навчання**	**Метод оцінювання**
ПР03. Застосовувати теорії та методи фізико-математичних, природничих, технічних та гуманітарних наук для розв’язання складних спеціалізованих задач	*Словесні методи:* лекція, розповідь-пояснення, бесіда, інструктаж. *Наочні методи:* , ілюстрування, демонстрування,	диференційований залік

архітектури та містобудування.	спостереження, комп'ютерні і мультимедійні методи. *Інтерактивні методи:* дискусія-диспут, мозковий штурм, тренінгові заняття, бесіда-діалог. *За характером логіки пізнання:* індуктивний, дедуктивний, традуктивний, аналітичний, синтетичний, порівняння, узагальнення, конкретизація, виокремлення основного, репродуктивний, проблемно-пошуковий, евристичний, дослідницький. *Методи самостійної роботи*	
ПР04. Оцінювати фактори і вимоги, що визначають передумови архітектурно-містобудівного проєктування.		
ПР08. Знати нормативну базу архітектурно-містобудівного проєктування.		
ПР09. Розробляти проєкти, здійснювати передпроєктний аналіз у процесі архітектурно-містобудівного проєктування з урахуванням цілей, ресурсних обмежень, соціальних, етичних та законодавчих аспектів.		
ПР15. Забезпечувати дотримання санітарно-гігієнічних, інженерно-технічних, економічних, безпекових нормативних вимог в архітектурно-містобудівному проєктуванні.		
ПР16. Розуміти соціально-економічні, екологічні, етичні й естетичні наслідки пропонованих рішень у сфері містобудування та архітектури.		

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Вид	Зміст	% від загальної оцінки	Бал	
			min	max

Поточні контрольні заходи	всього	60	35	60
Підсумкові контрольні заходи	екзамен	40	24	40
Всього:	-	100	60	100

Процедура проведення контрольних заходів, а саме поточного контролю знань протягом семестру та підсумкового семестрового контролю, регулюється «Положенням про систему поточного та підсумкового контролю оцінювання знань та визначення рейтингу студентів».

Фіксація **поточного** контролю здійснюється в “Електронному журналі обліку успішності академічної групи” на підставі чотирибальної шкали – “2”; “3”; “4”; “5”. У разі відсутності студента на занятті виставляється “н”. За результатами поточного контролю у Журналі, автоматично визначається підсумкова оцінка, здійснюється підрахунок пропущених занять.

Критерії оцінювання:

Усі пропущені заняття, а також негативні оцінки студенти зобов'язані відпрацювати впродовж трьох наступних тижнів. У випадку недотримання цієї норми, замість “н” в журналі буде виставлено “0” (нуль балів), без права перездачі. Відпрацьоване лекційне заняття в електронному журналі позначається літерою «в».

До підсумкового контролю допускаються студенти які за результатами поточного контролю отримали не менше 35 балів. Усі студенти, що отримали 34 балів і менше, не допускаються до складання підсумкового контролю і на підставі укладання додаткового договору, здійснюють повторне вивчення дисципліни впродовж наступного навчального семестру. За результатами підсумкового контролю (диференційований залік) студент може отримати 40 балів. Студенти, які під час підсумкового контролю отримали 24 бали і менше, вважаються такими, що не здали диференційований залік і повинні йти на перездачу.

Загальна семестрова оцінка з дисципліни, яка виставляється в екзаменаційних відомостях оцінюється в балах (згідно з **Шкалою оцінювання знань за ЄКТС**) і є сумою балів отриманих під час поточного та підсумкового контролю.

Шкала оцінювання знань за ЄКТС:

Оцінка за національною шкалою	Рівень досягнень, %	Шкала ECTS
Національна диференційована шкала		
Відмінно	90 – 100	A
Добре	83 – 89	B
	75 – 82	C
Задовільно	67 – 74	D
	60 – 66	E
Незадовільно	35 – 59	FX
	0 – 34	F
Національна недиференційована шкала		
Зараховано	60 – 100	-
Не зараховано	0 – 59	-

Студенти, які не з’явилися на залік без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Безпека життєдіяльності: підручник для студентів вищих навчальних закладів. За ред. І.Я.Коцана. Харків: Фоліо, 2014. 462с.
2. Безпека життєдіяльності [текст]: підручник. / [О.І. Запорожець, Б.Д. Халмурадов, В.І. Применко та ін.] – К.: «Центр учбової літератури», 2013. 448 с.
3. Березок О.В., Лемешев О.С. Безпека життєдіяльності: навч. посіб. Вінниця: ВНТУ, 2011. 204с.
4. Желібо Є.П., Сагайдак І.С. Безпека життєдіяльності: навч. посібник. Ірпінь, 2020. 256 с.
5. Касіянчук В.Д., Жирак Р.М. Безпека життєдіяльності: Навчальний посібник. – Івано-Франківськ: Видавець Кушнір Г.М., 2022. 172 с.
6. Лапін В.М. Безпека життєдіяльності людини: навчальний

посібник. 6-те вид., перероб. і доп. Київ: Знання, 2007. 332 с.

7. Скобло Ю. С., Соколовська Т. Б., Мазоренко Д. І., Тіщенко Л. М., Троянов М. М. Безпека життєдіяльності: Навчальний посібник для вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації. – Київ: Кондор, 2003. 424 с.

8. Хилько М.І. Екологічна безпека України: навчальний посібник. Київ, 2017. 266 с.

9. Яремко З.М., Тимошук С.В., Писаревська С.В., Стельмахович О.Б. Охорона праці : навч. посібник за ред. проф. З.М. Яремка. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2018. 430 с.

10. Ярошевська В.М. Безпека життєдіяльності: підручник. Київ: ВД «Професіонал», 2004. 560 с.

Додаткова література

11. Атаманчук П.С., Мендерецький В.В., Панчук О.П., Чорна О.Г. Безпека життєдіяльності та охорона праці (практичний курс). Навчальний посібник. – Кам'янець-Подільський: «Думка», 2010. 152 с.

12. Безпека життєдіяльності та основи охорони праці: навчально-методичний комплекс для підготовки спеціалістів ступеня «бакалавр» I-IV рівнів акредитації всіх напрямків підготовки. М.М. Сакун, І.В. Москалюк, В.Ф. Нагорнюк; за редакцією Сакуна М.М. Одеса: Видавництво, 2017. 400с.

13. Безпека праці: ергономічні та естетичні основи: навчальний посібник. С.О. Апостолюк, В.С. Джигирей, А.В. Апостолюк та ін. Київ: Знання, 2006. 215 с.

14. Васильчук М.В., Бадюк Ю.В. Безпека життєдіяльності. Нормативні документи для навчальних закладів. Київ, 2010. 1024 с.

15. Заплатинський В.М. Полімовний тлумачний словник з безпеки: підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2009. 120 с.

16. Зеркалов Д.В. Охорона праці. навч. посібник. К.: «Основа». 2015. 348 с.

17. Профілактична діяльність у сфері цивільного захисту,техногенної та пожежної безпеки: Практичний посібник. Львів: Видавництво “Растр-7”, 2024. 383 с.

18. Дослідження пожеж: навчальний посібник. С. Вовк, А. Харчук, А. Сухай, Ю. Шелюх. Львів: ЛДУ БЖД, 2022. 528 с.

19. Чернега Р. Т. Концепція правового забезпечення охорони праці в контексті євро інтеграції України: монографія. Харків: Панов, 2019. 392 с.

20. Халмурадов Б.Д. Безпека життєдіяльності. Перша допомога в надзвичайних ситуаціях: навч. посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2006. 138 с.

Електронні інформаційні ресурси

21. Державна служба України з надзвичайних ситуацій. URL: https://dsns.gov.ua/

22. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр

23. Кабінет Міністрів України URL: https://www.kmu.gov.ua/

24. Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України. URL: https://mepr.gov.ua/

25. Міністерство освіти і науки України URL: https://mon.gov.ua/ua

26. Основи законодавства України про охорону здоров'я. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12#Text

27. Офіційний портал Верховної Ради України. URL: https://www.rada.gov.ua

28. Про національну безпеку України. Закон України. Документ 2469-VIII, чинний. Редакція від 01.08.2021. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text

29. Про охорону навколишнього природного середовища. Закон України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1264-12#Text

30. Про охорону праці. Закон України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12/ed20110625#Text

31. Рада національної безпеки і оборони України URL: https://www.rnbo.gov.ua/